

PAWEŁ SINIEW

Przewodniczący: Świadek zeznawał już w tej sprawie. Proszę o powtórzenie swoich zeznań.
Kim pan był?

Świadek Siniew: Zawiadowcą stacji w Bliżynie.

Przewodniczący: Czym był ten obóz w Bliżynie?

Świadek: Obozem koncentracyjnym dla Żydów i karnym obozem dla Polaków.

Przewodniczący: Czy był pan w obozie?

Świadek: Bywałem urzędowo jako zawiadowca stacji, w kancelarii, rozmawiałem z kierownikiem Nellem i drugim, Hellerem, on ewakuował obóz.

Przewodniczący: Czy wie pan, że Heller był chory i zastępował go Gosberg?

Świadek: Nie pamiętam.

Przewodniczący: Dla kogo pracował obóz w Bliżynie?

Świadek: Dla prywatnej firmy Schmidt – kamieniołomy. Oprócz tego były tam pracownie szewskie, krawieckie i stolarskie, które pracowały dla wojska.

Przewodniczący: Jakie przedsiębiorstwo zabierało te wytwory?

Świadek: Transporty szły na Ostindustrie. Kamieniołomy były prywatnym przedsiębiorstwem. Te inne pracownie pracowały dla wojska.

Przewodniczący: Komu Bliżyn podlegał?

Świadek: SS- [und] Polizeiführerowi.

Przewodniczący: Skąd pan o tym wie?

Świadek: Miałem od nich pisma. Adresowałem niektóre towary do SS- [und] Polizeiführera Radom. Niektóre transporty szły do szpitali i dla Ostindustrie.

Przewodniczący: Mogły to być też przecież zamówienia?

Świadek: Gdy likwidowano obóz, polecenie przyszło od SS- [und] *Polizeiführera* w Radomiu. Polecenie przyszło w nocy. Powiedział mi o tym podoficer z obozu. Była niedziela, godzina 6.00 rano. Obudził mnie zwrotniczy i powiedział, że przyszedł do kancelarii dowódcy obozu i żąda, abym natychmiast przyszedł. Ponieważ [czegoś takiego] nigdy nie było, wiedziałem, że musi to być nadzwyczajny wypadek. Poszedłem, on mi wyjaśnił, że na jutro musi mieć 24 wagony, bo dostał polecenie z Radomia od SS- [und] *Polizeiführera*. Ponieważ tymi wagonami nie dysponowałem, musiałem przesłać to żądanie do Krakowa. Wagony przyszły za dwa dni, tj. we wtorek.

Przewodniczący: Czy dużo transportów zostało wysyłanych do Radomia?

Świadek: Niezbyt dużo.

Przewodniczący: Jaki był napis przy wejściu do obozu?

Świadek: Konzentrationslager – dalej napisu nie pamiętam.

Przewodniczący: A przed obozem karnym, nie koncentracyjnym, jaka była tablica?

Świadek: Dokładnie nie mogę sobie przypomnieć.

Przewodniczący: Co może pan powiedzieć na temat jeńców sowieckich?

Świadek: Widziałem, że obchodzono się z nimi w sposób bestialski. Wyładunek był na jesieni 1942 i 1943 r. Pierwsze dwa transporty dobijano na miejscu. Wtedy jeszcze nie było kotłów do gotowania wody, był tylko plac.

Przewodniczący: Jakie warunki panowały w tym obozie?

Świadek: Okropne. W obozie jeńców dochodziło do ludożerstwa. Dziennie umierało dużo ludzi. W obozie karnym było bardzo ciężko, jedzono zgniłe liście kapusty, panował tam tyfus. Śmiertelność w obozie pracy była bardzo duża.

Przewodniczący: Ile osób było w tym obozie dla Żydów?

Świadek: Ok. cztery tysiące osób.

Przewodniczący: Czy na frachcie towarowym widniał tylko napis „SS- [und] Polizeiführer w Radomiu”, czy był tam numer pokoju?

Świadek: Wysyłano do SS- [und] Polizeiführera w Radomiu oraz wysyłały też same kamieniołomy w innym kierunku.

Przewodniczący: A czy w obozie robotnikom płacono za pracę?

Świadek: Tego dokładnie nie wiem. Obóz przydzielał ludzi do pracy i obóz prawdopodobnie brał wynagrodzenie.

Prokurator: W jaki sposób przychodziły transporty z ludźmi?

Świadek: Transporty przychodziły wagonami.

Prokurator: Czy przychodziły też transporty z Francji?

Świadek: Nie. Transporty Polaków przychodziły wagonami osobowymi na bilet zbiorowy.

Prokurator: Czy obóz miał bocznice?

Świadek: Nie.

Prokurator: Jaki był stan zaludnienia w polskim obozie?

Świadek: 90 tys. osób.

Prokurator: Czy słyszał pan o egzekucjach na terenie obozu?

Świadek: Tak jest, zwłaszcza Żydów. SS-mani urządzali sobie zabawy, np. kazali Żydom chwytać papierosa, który rzucali, i w czasie tego strzelali. Jeżeli chodzi o Polaków, to nie słyszałem.

Prokurator: A skąd do obozu przyszedł Nell?

Świadek: Nie wiem.

Prokurator: Czy zna pan język niemiecki?

Świadek: Nie bardzo.

Prokurator: Czy w rozmowie z panem Nell nie mówił panu, komu podlega obóz?

Świadek: Nie. Jeszcze chciałem dodać, że wtedy, w tę niedzielę, [ten podoficer, dowódca obozu] powiedział mi, że otrzymał rozkaz spalenia obozu z całym majątkiem. Przyszedł jeszcze raz w niedzielę, o 14.00, dowiedzieć się, co słychać z tymi wagonami. Powiedział mi, że dostał rozkaz z Radomia spalenia obozu i że wiadomość przywiózł kurier. Po otrzymaniu tego rozkazu zebrał całą starszyznę i powiedział, że obozu nie spali i [że] ostatni z niego wyjdzie, że jako komendant obozu do tego dopuścić nie może, dlatego musi mieć natychmiast wagony, ażeby obóz ewakuować. Po skończonej ewakuacji tak to mnie powiedział: „A widzisz, nie spaliłem obozu”.

Przewodniczący: Kiedy to było?

Świadek: Było to w 1944 r.

Obrońca: W jakim miesiącu i roku to było?

Świadek: To było 27 lipca 1944 r. Mogę się co do dnia mylić, w każdym razie było to w lipcu. Akurat wtedy, kiedy pod Wierzbnik podchodziły czołgi sowieckie.

Oskarżony Böttcher: Gdzie leży Wierzbnik?

Świadek: Koło Starachowic.

Oskarżony: Czy świadkowi nie jest wiadome, że rozkaz likwidacji obozu przyszedł od Wyższego Dowódcy SS- [i Policji]?

Przewodniczący: Świadek powiedział, że rozkaz likwidacji obozu przyszedł z Radomia.

Obrońca: Czy pan się czasem nie myli co do daty? Jeżeli chodzi o te czołgi, to raczej było w styczniu 1945 r.

Świadek: Nie, to były pierwsze czołgi.

Oskarżony: Jeżeli data lipcowa ma być miarodajna, to chcę oświadczyć, że w tym czasie byłem ranny i [byłem poddawany] leczeniu, z którego niestety zostałem wyleczony [sic!]. Jeśli mowa o podejściu czołgów sowieckich pod Wierzbnik, to było to w lipcu 1944 r. i w związku z tym proszę o przesłuchanie świadka Hübnera na dowód, że było, jak mówię. Mordowałem dopiero w listopadzie i grudniu i na to nie miałem wpływu.

Przewodniczący: Kto zastępował oskarżonego w lipcu podczas choroby?

Oskarżony: Komendant *Ordnungspolizei* Melzer [?].

Przewodniczący: Kiedy była ewakuacja obozu?

Świadek: Pod koniec lipca 1944 r., mówię to z całą pewnością.

Przewodniczący: Kiedy było zajęcie Starachowic?

Świadek: Nie wiem dokładnie. Wtedy, co opowiadałem, armia była po tamtej stronie Wisły, zajęła przyczółek i cofnęła się.

Przewodniczący: Czy to było wtedy, kiedy uderzyła armia Jodła?

Świadek: Nie wiem.

Oskarżony: Pragnąłbym złożyć wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka Gosberga, który był do końca w Bliżynie i na pewno musi wiedzieć, od kogo przyszło zarządzenie o likwidacji obozu.